

TOOLBOXMEETING

Bouwliften

Waarom dit belangrijk is!

Op bouwplaatsen worden verschillende typen bouwliften gebruikt voor het verplaatsen van materialen. Een bouwlift is in principe **niet bedoeld voor personenvervoer**, tenzij deze speciaal is ingericht en goedgekeurd voor dat doel, bijvoorbeeld met een gesloten kooi en een geldige keuring door een erkende instantie.

Toch komt het voor dat medewerkers zichzelf of collega's met een bouwlift vervoeren. Dit is **gevaarlijk en in strijd met de veiligheidsvoorschriften**, omdat bouwliften vaak niet beschikken over de juiste beveiligingen voor personenvervoer.

Als gebruiker is het belangrijk om te weten **hoe je een bouwlift veilig gebruikt** én **hoe je kunt herkennen of de lift correct is opgebouwd en gecontroleerd**.

In deze toolbox bespreken we:

- waar je op moet letten bij het gebruik van een bouwlift,
- welke signalen kunnen wijzen op onveilige situaties,
- en hoe je kunt bijdragen aan een veilige werkomgeving.

Onderwerpen in deze toolbox:

1. Veilig werken met een bouwlift
2. Specifieke risico's
3. Opbouw en keuring
4. Regels voor jongeren bij het werken met bouwliften
5. Bouwlift buiten werktijd veilig afsluiten
6. Bouwliftinstructies
7. Wat te doen bij storing of een noodsituatie
8. Tips & Tricks

Laatste Minuut Risico Analyse

1 **STOP**

Sta stil bij de situatie: weet je wie vandaag bevoegd is om de bouwlift te bedienen? Zijn deze personen ook echt beschikbaar en geïnstrueerd? Weet jij wat je moet doen als er een storing optreedt?

2 **LET OP**

Let op de technische staat van de lift. Zijn de hekken gesloten en vergrendeld? Is de noodstop zichtbaar en getest? Zijn de geleiders schoon en vrij van obstakels? Staat de lift waterpas en is deze goed ondersteund en verankerd?

3 **ACTIE**

Voer de dagelijkse controle uit. Meld gebreken direct. Zorg dat de belading gelijkmatig verdeeld is en niet boven het maximale gewicht uitkomt. Informeer nieuwe collega's over het gebruik.

4 **GO**

Pas als alles in orde is, de omgeving veilig is, en iedereen weet wat de afspraken zijn, kun je de bouwlift veilig gebruiken. Geef het goede voorbeeld en spreek collega's aan bij twijfelachtig gedrag.

Veilig werken met een bouwlift

Voordat je een bouwlift gebruikt, check je of er een **geldige keuringssticker** op zit. Geen sticker? Niet gebruiken. Vraag naar het **keurrapport of logboek** en controleer of die actueel zijn.

Loop de lift visueel na: staat hij recht, zitten de hekken goed vast, zie je roest, slijtage of ontbrekende instructies? Meld gebreken direct en gebruik de lift niet.

Spreek met collega's af wie de lift bedient en wie laadt of lost. Gebruik portofoons of vaste signalen. Stem het gebruik af met de uitvoerder om misverstanden te voorkomen. **Dubbele bediening is meestal technisch uitgesloten**: er is maar één actieve bedieningspost. Bediening vanaf het platform is niet toegestaan, behalve bij liften die speciaal zijn goedgekeurd voor personenvervoer.

Let op de **verankering**: die mag niet aan een steiger zitten, tenzij dit is berekend en goedgekeurd. Veranker bij voorkeur aan het gebouw. Controleer of **etagehekken** goed sluiten en alleen openen als de lift op de juiste plek staat.

Bij pauze of werkonderbreking: zet de lift uit, sluit hekwerken af en zorg dat onbevoegden er niet bij kunnen. Parkeer de lift veilig en meld schade of storingen.

Specifieke risico's

Veilig gebruik

Specifieke risico's

Buiten werktijd

Storing/ noodsituatie

Bij het werken met bouwliften ontstaan risico's door techniek, gedrag en omgeving. Let op de volgende situaties:

Beknelling

Tijdens het laden en lossen kan iemand bekneld raken tussen bewegende delen of tegen de gevel. Wacht altijd tot de lift volledig stilstaat voordat je materialen plaatst of verwijdert.

- *Let op: personenvervoer is alleen toegestaan met een lift die daarvoor is ingericht en goedgekeurd. In alle andere gevallen is het verboden.*

Val van hoogte

Open hekwerken of onveilige deuren kunnen leiden tot vallen. Controleer of het platform op gelijke hoogte staat met de vloer of het loopvlak voordat je laadt of lost.

- *Een verkeerd gepositioneerd platform vergroot het risico op misstappen.*

Specifieke risico's

Veilig gebruik

Specifieke risico's

Buiten werktijd

Storing/ noodsituatie

Overbelasting

Te veel gewicht of scheef beladen kan de lift laten haperen of zelfs instorten. Houd je aan de maximale draagkracht en verdeel de lading gelijkmatig.

Onbevoegd gebruik

Ongetrainde bediening verhoogt de kans op fouten en ongevallen. Alleen bevoegde personen mogen de lift bedienen.

Gebrek aan communicatie

Als collega's niet weten dat de lift in beweging is, kunnen ze onverwacht materiaal willen plaatsen of verwijderen. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties of botsingen met de liftkooi of lading.

- *Gebruik portofoons of vaste signalen om duidelijk te communiceren.*

Opbouw en keuring van bouwliften

Een bouwlift moet altijd worden opgebouwd volgens de officiële handleiding van de fabrikant. Dit zorgt ervoor dat de lift veilig en correct wordt geplaatst. Alleen deskundige en getrainde personen mogen een bouwlift monteren, aanpassen of demonteren. Zij weten precies hoe dit op een veilige manier moet gebeuren. **Let op:** jongeren onder de 18 jaar mogen niet werken met bouwliften. In het volgende onderdeel lichten we deze regels verder toe.

Voor ingebruikname moet de bouwlift worden gekeurd door een deskundige persoon of organisatie die aantoonbaar over de juiste kennis en ervaring beschikt. Tijdens deze keuring wordt gecontroleerd op een aantal belangrijke punten, zoals:

- de juiste verankering van de lift;
- correcte montage van de veiligheidshekken;
- goede werking van de noodstoppen;
- en de algemene stabiliteit van de constructie.

Tijdens het gebruik van de bouwlift moeten ook regelmatige controles worden uitgevoerd. De uitvoerder voert periodiek een visuele inspectie uit, bijvoorbeeld tijdens werkplekinspecties en vóór aanvang van de werkzaamheden. Daarnaast dient jaarlijks een uitgebreide keuring plaats te vinden door een aantoonbaar deskundige persoon of deskundige organisatie.

Alle keuringen en controles moeten aantoonbaar worden vastgelegd. Dit gebeurt in een logboek of inspectierapport, zodat altijd duidelijk is dat de lift veilig gebruikt kan worden.

Jeugd en bouwliften – 3 kernregels

1. Geen zelfstandig gebruik van bouwliften

Jeugdigen mogen niet zelfstandig een bouwlift bedienen. Dit geldt voor zowel goederen- als personenliften. Alleen onder deskundig en direct toezicht mogen ze helpen bij laden/lossen, mits de lift daarvoor geschikt is.

2. Geen werkzaamheden met verhoogd risico

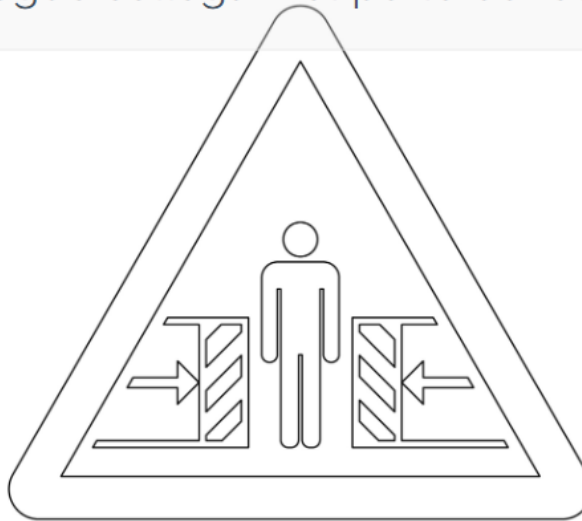
Bouwliften vallen onder risicovolle arbeidsmiddelen. Jeugdigen mogen geen werkzaamheden uitvoeren waarbij risico is op beknelling, valgevaar of instorting, tenzij er afdoende toezicht is en de risico's zijn geïnventariseerd en beheerst.

3. Altijd extra instructie en begeleiding

Jongeren op de bouwplaats moeten duidelijk worden geïnstrueerd over de risico's van bouwliften. Denk aan: niet op het platform stappen, niet bedienen, en altijd wachten op stilstand. Een ervaren collega moet toezicht houden en ingrijpen bij onveilig gedrag.

Welke situatie verhoogt het risico op beknelling bij een bouwlift?

- ☐ Iemand stapt op het platform terwijl de lift nog beweegt.
- ☐ De lift staat stil en wordt geladen met lichte materialen.
- ☐ De lift is buiten gebruik en afgeschermd met hekwerk.
- ☐ De lift wordt bediend door een bevoegde collega met portofooncontact.

Waarom is het belangrijk om vooraf af te spreken wie de lift bedient?

- ☐ Om te bepalen wie verantwoordelijk is bij schade
- ☐ Om misverstanden en dubbele bediening te voorkomen
- ☐ Om te voldoen aan de Arbowet
- ☐ Om de snelheid van het werkproces te verhogen

Wat moet je doen als je zichtbare gebreken aan de lift opmerkt, zoals roest of versleten kabels?

- ☐ De lift voorzichtig gebruiken
- ☐ Zelf proberen het probleem op te lossen
- ☐ Alleen gebruiken voor lichte ladingen
- ☐ De lift melden bij de uitvoerder en niet gebruiken

error

Veiligheidsinstructies

Bouwlift buiten werktijd veilig afsluiten

Na **werktijd** moet de bouwlift altijd **buiten werking** worden gesteld. Dit voorkomt dat **onbevoegden** of voorbijgangers de lift kunnen gebruiken of ermee gaan spelen. Zorg ervoor dat je één van de volgende stappen neemt om de lift uit te schakelen:

- **verwijder de sleutel** uit het bedieningspaneel;
- of **schakel het systeem uit** via de hoofdschakelaar (als dit is toegestaan).

Daarnaast is het belangrijk om de toegang tot de lift **fysiek te blokkeren**. Dit kan bijvoorbeeld met een ketting of een afsluiting op het toegangshek. Zo voorkom je dat iemand zomaar de lift in kan stappen. Controleer na afloop of de lift veilig staat:

- volledig neergelaten;
- goed afgesloten;
- en niet toegankelijk voor kinderen of voorbijgangers.

Zie je iets **verdachts** of lijkt het alsof iemand aan de lift heeft gezeten? Meld dit dan direct bij je leidinggevende of bij de beveiliging van het terrein.

Veilig gebruik

Specifieke risico's

Buiten werktijd

Storing/ noodsituatie

Bouwliftinstructies

Bouwliftinstructies voor schilders

Schilders gebruiken de bouwlift vaak om **emmers verf, gereedschap en kleine trappetjes** te vervoeren. Grote ladders zijn meestal ongeschikt: ze steken uit en kunnen verschuiven. Kies liever voor compacte trappetjes die **rechttop tegen de wand** geplaatst kunnen worden en stevig vaststaan.

Let op de volgende punten:

- **Sluit verfblikken goed af** om morsen en dampvorming te voorkomen.
- **Plaats trappetjes stabiel en rechttop**, niet liggend of schuin. Zorg dat ze niet uitsteken.
- **Zet emmers en gereedschap op de vloer**, niet hangen. Gebruik eventueel een bak om verschuiven te voorkomen.

Waarschuw collega's voordat je de lift gebruikt om te laden of lossen. Houd de zone rondom de lift vrij voor veiligheid en snelle hulp bij incidenten.

Bouwliftinstructies voor glastransport

Glasplaten zijn zwaar, kwetsbaar en vaak groot van formaat. In de praktijk worden bouwliften soms gebruikt voor glastransport, mits dit gebeurt met een geschikt glasrek dat ontworpen is voor verticaal vervoer. Dit rek moet stevig op het platform staan en het glas moet goed worden vastgezet met sjorbanden of klemmen, zodat het niet kan verschuiven of vallen.

Waar let je op?

- Gebruik altijd een speciaal glasrek dat geschikt is voor verticaal transport. Plaats het stabiel op het platform.
- Zet het glas goed vast met sjorbanden of andere bevestigingsmiddelen.
- Bereken vooraf het totale gewicht van het glas en controleer of dit binnen de maximale capaciteit van de lift valt. Overbelasting kan leiden tot stilstand of schade.

Samenwerken bij transport

Glastransport vraagt om goede afstemming. Werk altijd met twee personen:

- Eén persoon bedient de lift vanaf de bedieningspost.
- De ander begeleidt het transport vanaf de werkvloer: houdt toezicht, zorgt dat de zone rondom de lift vrij is en communiceert over de voortgang.

Let op: De begeleider gaat niet mee in de lift. Begeleiding gebeurt vanaf de buitenzijde, om overzicht en veiligheid te behouden.

Controle na elke rit

Controleer na elke rit of het glasrek nog stevig staat en of de bevestigingsmiddelen intact zijn. Pas als alles in orde is, kun je veilig verder gaan.

Een bouwlift zonder keuringssticker mag je gebruiken als hij er goed uitziet.

☐ Waar

☐ Niet waar

Jongeren onder de 18 jaar mogen alleen helpen met laden en lossen, onder begeleiding.

☐ Waar

☐ Niet waar

Als er een storing is, mag je de lift blijven gebruiken zolang je voorzichtig bent.

☐ Waar

☐ Niet waar

Wat te doen bij storing of een noodsituatie

Veilig gebruik

Specifieke risico's

Buiten werktijd

Storing/ noodsituatie

Als er een storing of noodsituatie is bij het gebruik van de bouwlift, is het belangrijk om rustig te blijven en de juiste stappen te volgen. Zo voorkom je gevaarlijke situaties.

Volg deze stappen:

1. **Druk direct op de noodstop** om de lift stil te zetten.
2. **Informeer je collega's**, vooral als zij op andere verdiepingen werken. Meld de storing via de afgesproken procedure.
3. **Wacht op instructies** van een bevoegde persoon voordat je de lift weer gebruikt.
4. **Meld het probleem** bij je leidinggevende en bij de technische dienst, zodat zij een inspectie kunnen uitvoeren.
5. **Blokkeer de lift** totdat het probleem is opgelost en het gebruik weer veilig is.

In het algemeen geldt: bij een noodsituatie op de bouwplaats mag de lift niet worden gebruikt. Veiligheid gaat altijd voor.

Invulzinnen - Test je kennis!

1. Voordat je een bouwlift gebruikt, controleer je of er een geldige op zit.
2. Jongeren onder de 18 jaar mogen de bouwlift niet , ook niet onder toezicht.
3. Na werktijd moet je de lift uitschakelen en de verwijderen.
4. Bij het vervoer van trappetjes via een bouwlift moeten deze en stevig vastgezet tegen de wand van het platform geplaatst worden.
5. Als je een storing opmerkt, druk je op de en meld je het probleem.

haaks

startknop

zekering

betreden

handleiding

keuringssticker

bedienen

sleutel

rechtop

noodstop

Tips & Tricks

1. Check altijd de ondergrond

Zorg dat de lift stabiel staat op een vlakke, stevige ondergrond. Een scheve of zachte ondergrond kan gevaarlijk zijn, vooral bij zware ladingen.

2. Houd de lift schoon

Verwijder modder, puin of gereedschap uit de lift vóór gebruik. Dit voorkomt uitglijden en schade aan materialen.

3. Gebruik handsignalen of portofoon

Werk je met collega's op afstand? Gebruik duidelijke handsignalen of een portofoon om misverstanden te voorkomen bij het bedienen van de lift.

4. Controleer de kabels en bevestigingen

Kijk of de kabels niet rafelen en of alle bevestigingspunten goed vastzitten. Een kleine beschadiging kan snel groter worden.

5. Blijf geconcentreerd

Laat je niet afleiden door je telefoon of gesprekken. Focus op de bediening en de omgeving.

Tips & Tricks

6. Gebruik de lift waarvoor hij bedoeld is

Gebruik een materiaalbouwlift alleen voor het vervoeren van goederen. Personenvervoer is verboden, tenzij de lift daar expliciet voor is goedgekeurd.

7. Houd afstand tijdens beweging

Sta nooit onder of te dicht bij een lift in beweging. Er kunnen materialen vallen, wat ernstig letsel kan veroorzaken.

8. Meld direct afwijkingen

Hoor je een vreemd geluid of zie je iets ongewoons aan de lift? Stop het gebruik en meld het bij de uitvoerder. Zo voorkom je schade of gevaarlijke situaties.

9. Draag je PBM's

Helm, handschoenen en veiligheidsschoenen zijn verplicht. Een harnas is alleen nodig bij specifieke werkzaamheden zoals montage of demontage van de lift.

10. Denk vooruit

Moet er iets omhoog? Plan wat je vervoert, hoe je het vastzet en wie het boven veilig kan aannemen.

Bedankt voor je tijd!

SUSAG

Schilders-, Afwerkings-,
Vastgoedonderhoud- en Glaszetbedrijf

Deze toolbox is met MDIEU-subsidie
van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
ontwikkeld door **SUSAG** in opdracht van **OnderhoudNL** en **LBV**

Antwoorden

Vraag 1:

Welke situatie verhoogt het risico op beknelling bij een bouwlift?
Iemand stapt op het platform terwijl de lift nog beweegt.

Vraag 2:

Waarom is het belangrijk om vooraf af te spreken wie de lift bedient?
Om misverstanden en dubbele bediening te voorkomen

Vraag 3:

Wat moet je doen als je zichtbare gebreken aan de lift opmerkt, zoals roest of versleten kabels?
De lift melden bij de uitvoerder en niet gebruiken

Vraag 4:

Een bouwlift zonder keuringssticker mag je gebruiken als hij er goed uitziet.
Niet waar

Vraag 5:

Jongeren onder de 18 jaar mogen alleen helpen met laden en lossen, onder begeleiding.
Waar

Vraag 6:

Als er een storing is, mag je de lift blijven gebruiken zolang je voorzichtig bent.
Niet waar

Antwoorden

Vraag 7:

1. Voordat je een bouwlift gebruikt, controleer je of er een geldige **keuringssticker** op zit.
2. Jongeren onder de 18 jaar mogen de bouwlift niet **bedienen**, ook niet onder toezicht.
3. Na werktijd moet je de lift uitschakelen en de **sleutel** verwijderen.
4. Bij het vervoer van trappetjes via een bouwlift moeten deze **rechttop** en stevig vastgezet tegen de wand van het platform geplaatst worden.
5. Als je een storing opmerkt, druk je op de **noodstop** en meld je het probleem.